RADA PRE VYSIELANIE A RETRANSMISIU

Dobrovičova č. 8, 811 09 Bratislava

Rozhodnutie č. RL/31/2009 Bratislava dňa 25.08.2009
Správne konanie č.: 208-PgO/O-2826/2009 Doložka právoplatnosti:

R o z h o d n u t i e

Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej len „Rada") ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona e. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.") postupom podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že účastník správneho konania č. 208-PgO/O-2826/2009 P e r f e c t s akciová spoločnosť,

p o r u š i l

povinnosť ustanovenú v § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

tým,

že v programe *Magazín DSTV* dňa 21.05.2009 odvysielal príspevok informujúci o zhromaždení v organizácii občianskeho združenia AT Harmónia s cieľom vytvorenia územnej autonómie, v ktorom nezabezpečil objektívnosť a nestrannosť,

za čo mu ukladá

podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. sankciu - **upozornenie na porušenie zákona**.

Podľa § 64 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z.: „*Uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila."*

O d ô v o d n e n i e

V zmysle § 4 zákona č. 308/2000 Z. z., Rada je orgánom verejnej správy, ktorého prvoradým poslaním je presadzovať záujmy verejnosti, pričom dohliada na dodržiavanie právnych predpisov upravujúcich vysielanie a retransmisiu a vykonáva štátnu správu v oblasti vysielania a retransmisie v rozsahu vymedzenom cit. zákonom.

Do pôsobnosti Rady patrí aj ukladanie sankcií vysielateľom a prevádzkovateľom retransmisie, stanovených § 64 až 67 zákona č. 308/2000 Z. z., pričom na konanie podľa tohto zákona sa, podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z., vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb., s výnimkou ustanovení § 49, § 53, § 54, § 56 až 68.

* * *

Rada na svojom zasadnutí dňa 23.06.2009 prijala uznesenie o začatí správneho konania voči vysielateľovi P e r f e c t s akciová spoločnosť (ďalej len „účastník konania“), vo veci možného porušenia § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. v súvislosti s tým, že v programe *Magazín DSTV* dňa 21.05.2009 odvysielal príspevok informujúci o zhromaždení v organizácii občianskeho združenia AT Harmónia s cieľom vytvorenia územnej autonómie, v ktorom mohlo dôjsť k nezabezpečeniu nestrannosti a objektívnosti.

Oznámenie o začatí správneho konania bolo účastníkovi konania doručené dňa 10.07.2009, na základe čoho sa začalo správne konanie č. 208-PgO/O-2826/2009. Účastník konania bol súčasne vyzvaný, aby v lehote do 10 dní od doručenia oznámenia v súlade s § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. k oznámeniu zaslal svoje stanovisko, prípadne navrhol dôkazy a vyjadril sa k podkladom pre rozhodnutie v predmetnom správnom konaní. Súčasne bol upozornený, že pokiaľ svoje práva v stanovenej lehote nevyužije, Rada môže rozhodnúť vo veci aj bez jeho stanoviska, pokiaľ uzná, že podklady a dôkazy zhromaždené v správnom konaní sú dostačujúce podľa ustanovenia § 46 zákona č. 71/1967 Zb. v znení neskorších predpisov.

Vyjadrenie účastníka konania k predmetu správneho konania bolo Rade doručené dňa 21.07.2009.

* * *

Podľa § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.: *„Vysielateľ je povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“*

Pojmy objektívnosť, nestrannosť, názory a hodnotiace komentáre nie sú v zákone č. 308/2000 Z. z. ani v súvisiacich právnych predpisoch bližšie špecifikované alebo definované, a teda spadajú do kategórie neurčitých pojmov. Pre neurčité pojmy platí zásada, že je vo výlučnej kompetencii správneho orgánu v procese aplikácie práva, aby vymedzil ich obsah.

Za hlavné kritériá objektivity sa vo všeobecnosti považujú: relevancia, transparentnosť, presnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absencia stránenia.

* * *

Dňa 21.05.2009 odvysielal účastník konania program *Magazín DSTV*:

Popis/prepis dotknutého programu:

Monitorované vysielanie: *Magazín DSTV*
Vysielané dňa: 21.05.2009

Úvodná zvučka Magazínu, prehľad príspevkov.
Horizont:

- zhromaždenie v organizácii občianskeho združenia AT Harmónia s cieľom vytvorenia územnej autonómie.

Moderátorka: „*Občianske združenie AT Harmónia usporiadalo v Dunajskej Strede zhromaždenie. Cieľom organizácie, ktorá vznikla pred dvoma mesiacmi, je vytvorenie územnej autonómie. Chceli by dosiahnuť vymedzenie troch regiónov na území južného Slovenska, kde žije početné maďarské etnikum. Udalosť vyvolala záujem médií, prítomných bolo aj niekoľko televíznych štábov. Na podujatí prednášal aj známy maďarský historik Ernő Raffay.“*
Nasleduje obrazový príspevok s názvom ***Rozvinutie zástavy autonómie.*** V obraze písaný dokument v maďarskom jazyku, v strede odznak s maďarskou trikolórou a nápisom *AUTONÓMIA*, v spodnej časti obrazovky titulok *MAGAZÍN DSTV Rozvinutie zástavy autonómie***.** Neskôr kamera prejde z detailu na väčší obraz dokumentu a viacero odznakov.

Pod obraz čítaný text v maďarčine, v spodnej časti obrazovky rolujú slovenské titulky: *„Autonómia je grécky výraz, znamená samospráva. Tento pojem sa používa aj na spoločenstvá...“*
V obraze pozvánka na zhromaždenie v maďarskom jazyku, v spodnej časti obrazovky titulok *MAGAZÍN DSTV Redaktor: László P. Lengyel.*
Vo zvuku pokračuje čítaný text v maďarčine, v spodnej časti obrazovky rolujú slovenské titulky: *„...ktoré užívajú nezávislosť a slobodnú iniciatívu.“*
V obraze strih na lídra združenia AT Harmónia obklopeného novinármi, odpovedá na mikrofón. Vo zvuku pokračuje čítaný text, dolu titulky: *„Podľa lídra OZ Harmónia mnohí verejne nepriznajú, že sympatizujú s myšlienkou autonómie.“*
V obraze líder združenia AT Harmónia, po úvodných slovách sa v spodnej časti obrazovky ukáže titulok *MAGAZÍN DSTV Pál Cséfalvay Predseda OZ Harmónia AT.* Na mikrofón hovorí: *„Štátni zamestnanci, učitelia, členovia SMK, ľudia na vysokej úrovni boja sa k nám pripojiť, lebo sa obávajú straty zamestnania, alebo iných problémov. No v rámci priateľského rozhovoru tí istí ľudia vyslovia iný názor, hovoria, že treba niečo robiť, takto už to ďalej nemôže ísť.“*
Počas slov predsedu Cséfalvayho sa v obraze ukáže dokument s názvom *AUTONÓMIATERVEZET* a odznaky s maďarskou trikolórou a nápisom *AUTONÓMIA,* neskôr strih na chlapcov predvádzajúcich bojové umenie s palicami. V obraze strih na účastníkov zhromaždenia. Mimo obraz pokračuje čítaný text v maďarčine, dolu slovenské titulky: *„Cieľom signatárov je územná autonómia s 3 regionálnymi centrami Komárno, Rimavská Sobota a Kráľovský Chlmec.“*
V obraze strih na predstaviteľov OZ Harmónia sediacich za stolmi na pódiu. Strih na mapu Slovenska s titulom *Autonómia – térkép* a spomínanými odznakmi. Neskôr opäť strih na predsedu Cséfalvayho, hovorí po maďarsky, dolu slovenské titulky: *„Vo forme územnej autonómie dokáže pretrvať obyvateľstvo. Konkrétne, keby sme dosiahli pre Južné Slovensko územnú autonómiu, Maďari a na juhu žijúci ľudia tu môžu vzrastať.“*
V obraze opäť strih do zasadacej sály. Vo zvuku text po maďarsky, dolu slovenské titulky: *„Ernő Raffay vystúpil s prednáškou o fungujúcich autonómiách v EÚ. Povedal, že v Južnom Tirolsku, v Katalánsku, Walesi, Škótsku, či v Severnom Írsku to ide, slovenskí a rumunskí politici sa však obávajú autonómie.“*
V obraze historik Raffay, v spodnej časti obrazovky sa ukáže titulok *MAGAZÍN DSTV Ernő Raffay, historik*. Hovorí, v spodnej časti obrazovky slovenské titulky: *„Slovenskí politici sa obávajú, že ak južný pás Slovenska obývaný Maďarmi dostane územno-správnu autonómiu, tak sa skôr či neskôr odtrhne od Slovenska. Avšak keď si pozrieme všetky existujúce autonómne územia v Európskej únii, nikde nikdy sa ani raz nestalo, žeby sa územná autonómia odtrhla. Lebo keby napr. Žitný ostrov fungoval ako autonómna oblasť, stále by to bolo vnútri Slovenska. Dôležité veci by sa mali riešiť tam, kde vznikajú. Na to je schopná iba územná autonómia. To nefunguje, keď o dianí na Žitnom ostrove rozhodujú v bratislavskej centrále, lebo nepoznajú detailne miestne pomery.“*
Počas slov historika sa ukáže v obraze opäť mapa Slovenska s červene vyznačeným územím plánovanej autonómie, potom detail na listovanie v publikácii *TRIANONI SZEMLE*, neskôr detail na otvorenú stránku s nadpisom Beneš a manipulátor.
V obraze hlasovanie v zasadacej miestnosti, vo zvuku text po maďarsky, dolu slovenské titulky: *„Na záver stretnutia účastníci prijali deklaráciu, v ktorej vyzývajú politikov SMK, aby podporili ich zámery. Združenie chce v budúcnosti propagovať ideu autonómie v rámci priateľských stretnutí, na prednáškach a prostredníctvom letákov.“*
Titulok *MAGAZÍN DSTV* Kamera a strih: Csaba Czibula.

Pokračovanie príspevkov Magazínu:
Hospodárstvo:
- šetrenie energie vytvorením nových kotolní na biomasu a drevnú štiepku a zatepľovaním bytoviek

V zornom poli:
- plánovanie výstavby rýchlostnej komunikácie R7,

Kultúra:
- otvorenie 10. ročníka detskej výtvarnej súťaže *Žitnoostrovské pastelky* a *Noc múzeí* v Žitnoostrovskom múzeu,

Šport:
- predstavenie mladého atléta Bálinta Magyara,.

Programová ponuka:
- divadelné predstavenie *Vlasy* hosťujúceho divadla Sziget zo Szigetszentmiklósu,
- majstrovské futbalové stretnutie DAC Dunajská Streda : Žilina,
- *Podunajská jar* – 34. celoštátny festival bábkarských a divadelných súborov.

Pod lupou:
- vyrojené včely na sídlisku,
- nové hniezda vzácnej brehule hnedej na vale hliny.

Rozlúčenie sa moderátorky s divákmi.
Záverečné titulky.

* * *

Účastník konania v stanovisku k predmetu správneho konania okrem iného uviedol:

„Dňa 21.05.2009 Magazín DSTV odvysielal spravodajskú informáciu o zhromaždení OZ AT Harmónia, ktorého cieľom je vytvorenie územnej autonómie. Nakoľko išlo o občianske združenie, ktorého charakter a činnosť mali byť, a aj boli stredobodom pozornosti celoštátnych médií, ako mestská televízia sme chceli o uvedenom združení a jej činnosti informovať aj našich divákov. Keďže ide o združenie, ktoré podľa našej mienky prezentuje také zmýšľanie, ktoré je na úplnej periférii spoločensko-politických postojov, rozhodli sme sa urobiť reportáž o zhromaždení tohto občianskeho združenia bez toho, aby sme k nemu pripájali akýkoľvek komentár.
Nechali sme na divákov, aby si obraz o uvedenom občianskom združení vytvorili sami – mali možnosť vidieť čím sa uvedené združenie celkom otvorene prezentuje (dokument s názvom Autonómiatervezet, odznaky s nápisom Autonómia atď.) a aké názory zastáva (napr. vyjadrenia p. Cséfalvayho); titulky ako „rozvinutie zástavy autonómie“, či „cieľom signatárov je územná autonómia s 3 regionálnymi centrami Komárno, Rimavská Sobota a Kráľovský Chlmec“ sú práve v tomto kontexte.
Názory známeho historika Ernö Raffaya (hosťa združenia) sme samozrejme nekomentovali, úsudok si mohli urobiť diváci sami.
Pokiaľ ide o námietku, že sme mali sprostredkovať postoje druhej strany, t.j. slovenských politikov: sme toho názoru, že činnosť a charakter združenia nie je hodná akéhokoľvek komentára, a to nielen z našej strany, ale aj zo strany politikov slovenskej či maďarskej národnosti. Títo politici by akiste (bez ohľadu na národnosť) uvedené aktivity odsúdili, no na druhej strane by sme tým význam združenia povýšili na úroveň hodnú komentára zo strany politikov celoštátnej úrovne, a to sme vôbec nemali v úmysle. Slovenský či maďarskí politici celoštátneho významu sú názorovo jednotní k tomuto združeniu.
Našim cieľom teda bolo informovať divákov o OZ AT Harmónia, bez toho aby sme k názorom či cieľom tohto združenia vyvolali akúkoľvek ďalšiu polemiku, či ich celkom tendenčne a zaujato povyšovali na relevantnú politickú tému. Občianske združenie nie je politickou stranou ani politickým hnutím, a preto nebudeme konať tak, ako keby išlo o politickú stranu, k názorom ktorej by sa mali pre objektívnosť vyjadriť aj iné politické strany – toto združenie totiž prezentuje celkom zjavne také postoje, ktoré nepotrebujú žiadny hodnotiaci komentár.
Vzhľadom na uvedené skutočnosti, sme toho názoru, že odvysielaný príspevok informoval o občianskom združení AT Harmónia, jej charaktere a cieľoch, objektívne, nestranne a nezaujato, a z našej strany nedošlo k porušeniu § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.“

K uvedenej argumentácií účastníka konania Rada uvádza nasledovné:

Dňa 21.05.2009 odvysielal účastník konania v programe *Magazín DSTV* príspevok informujúci o zhromaždení v organizácii občianskeho združenia AT Harmónia s cieľom vytvorenia územnej autonómie. Z obsahu príspevku vyplynulo, že cieľom organizácie je vytvorenie územnej autonómie s vymedzením troch regiónov na území južného Slovenska.

Ako vyplýva z prepisu skutkového stavu, v rámci príspevku odzneli k danej téme vyjadrenia
- Pála Cséfalvaya, predsedu občianskeho združenia AT Harmónia a
- Ernö Raffaya, historika, hosťa združenia.

V rámci príspevku zo strany predsedu združenia P. Cséfalvaya okrem iného odznelo, že mnohí sa verejne nepriznajú, že sympatizujú s myšlienkou autonómie nakoľko sa obávajú straty zamestnania alebo iných problémov. Podľa jeho slov vo forme autonómie dokáže pretrvať obyvateľstvo a *Maďari a na juhu žijúci ľudia tu môžu vzrastať.*

Z príspevku zároveň vyplynulo, že na zhromaždení vystúpil s prednáškou o fungujúcich autonómiách v EÚ historik Ernö Raffay, ktorý uviedol, že cit: *„...v Južnom Tirolsku, v Katalánsku, Walesi, Škótsku, či v Severnom Írsku to ide, slovenskí a rumunskí politici sa však obávajú autonómie."* Podľa jeho vyjadrenia sa slovenskí politici obávajú, že v prípade, že by južný pás Slovenska obývaný Maďarmi dostal autonómiu, skôr či neskôr sa odtrhne od Slovenska. Zároveň uviedol, cit*: „...Avšak keď si pozrieme všetky existujúce autonómne územia v Európskej únii, nikde nikdy sa ani raz nestalo, žeby sa územná autonómia odtrhla. Lebo keby napr. Žitný ostrov fungoval ako autonómna oblasť, stále by to bolo vnútri Slovenska. Dôležité veci by sa mali riešiť tam, kde vznikajú. Na to je schopná iba územná autonómia. To nefunguje, keď o dianí na Žitnom ostrove rozhodujú v bratislavskej centrále, lebo nepoznajú detailne miestne pomery."*

Ako vyplýva z uvedeného, v rámci príspevku okrem iného odznelo, že slovenskí politici sa obávajú autonómie z dôvodu, že majú za to, že autonómna oblasť by sa skôr či neskôr odtrhla od Slovenska a ďalej, že cit: *„...To nefunguje, keď o dianí na Žitnom ostrove rozhodujú v bratislavskej centrále, lebo nepoznajú detailne miestne pomery."* Predmetné vyjadrenia, ktoré špecifikovali údajné dôvody obáv slovenských politikov z autonómie, ako aj k vyjadrenia spochybňujúce kvalifikovanosť rozhodnutí ústredných orgánov štátu v danej oblasti, si vyžadovali priamu príp. sprostredkovanú reakciu zástupcu uvedených subjektov.

Ďalší nedostatok vo vzťahu k dodržiavaniu § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. spočíva v nezabezpečení požiadavky vyváženosti v prípade tvrdenia predsedu združenia P. Cséfalvaya, že mnohí sa verejne nepriznajú, že sympatizujú s myšlienkou autonómie, pretože sa obávajú straty zamestnania alebo iných problémov. Nakoľko uvedené tvrdenie je nepriamym obvinením zamestnávateľov na území SR z postihovania zamestnancov za názor, má Rada za to, že toto si vyžadovalo relevantnú reakciu vo forme vyjadrenia resp. sprostredkovania vyjadrenia zástupcov zamestnávateľov. K obdobným záverom Rada dospela aj v prípade tvrdenia o tom, že vo forme autonómie dokáže pretrvať obyvateľstvo a *Maďari a na juhu žijúci ľudia tu môžu vzrastať,* nakoľko v zmysle uvedeného je nutné dospieť k záveru, že v prípade zachovania súčasného usporiadania štátu obyvateľstvo uvedených oblastí nemôže pretrvať a vzrastať. Uvedené tvrdenie, si podľa názoru Rady vyžadovalo vyjadrenie resp. sprostredkovanie protinázoru k danej problematike.

Účastník konania v tejto súvislosti uviedol, že keďže uvedené združenie prezentuje, cit: *„zmýšľanie, ktoré je na úplnej periférii spoločensko-politických postojov",* v predmetom príspevku ho nekomentoval. V súvislosti s vyjadreniami historika Ernö Raffaya uviedol, že ich *„samozrejme nekomentovali, úsudok si mohli urobiť diváci sami".* Vo vzťahu k námietke, že v príspevku mal byť poskytnutý priestor na reakciu dotknutej strany uviedol, že cit: *„činnosť a charakter združenia nie je hodná akéhokoľvek komentára, a to nielen z našej strany, ale aj zo strany politikov slovenskej či maďarskej národnosti. Títo politici by akiste (bez ohľadu na národnosť) uvedené aktivity odsúdili, no na druhej strane by sme tým význam združenia povýšili na úroveň hodnú komentára zo strany politikov celoštátnej úrovne, a to sme vôbec nemali v úmysle. Slovenský či maďarskí politici celoštátneho významu sú názorovo jednotní k tomuto združeniu".*

Uvedenú argumentáciu účastníka konania považuje Rada za účelovú. Postoj účastníka konania k myšlienkam autonómie nie je vo vzťahu k predmetu správneho konania relevantný, práve naopak, v zmysle ust. § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z. je vysielateľ povinný zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a politicko-publicistických programov a oddelenie názorov a hodnotiacich komentárov od informácií spravodajského charakteru. V tejto súvislosti je potrebné

zdôrazniť, že jedným z hlavných kritérií objektivity je aj osvojenie si pozície odstupu vo vzťahu k prezentovaným informáciám.

Na základe skutočností špecifikovaných vyššie Rada dospela k záveru, že predmetný program **nespĺňal požiadavku objektívnosti a nestrannosti** a skonštatovala, že účastník konania jeho odvysielaním **porušil ust. § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z.z.**

* * *

U právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt).
Táto zásada platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z. ako aj zákona č. 71/1967 Zb., ktoré nevyžadujú pri preukázaní, či došlo k správnemu deliktu dokazovať zavinenie, alebo dokonca úmyselné konanie. Podstatné je iba to, či k porušeniu zákona objektívne došlo, alebo nie. Tomu, že sa v tomto prípade nielenže nedokazuje zavinenie, ale ani sa nerozlišuje medzi zavinením úmyselným alebo nedbanlivostným, svedčí aj skutočnosť, že ani jeden z cit. zákonov neobsahuje tzv. liberačné dôvody, ktoré by umožnili zbaviť sa zodpovednosti za správny delikt.
Okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu zákona, môžu byť zohľadnené pri ukladaní druhu sankcie, ale nie sú dôvodom na zastavenie správneho konania.

P o u č e n i e

Proti rozhodnutiu o uložení sankcie podľa § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. (upozornenie na porušenie zákona) sa v zmysle zákona č. 308/2000 Z. z. nie je možné odvolať. Rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa § 247 a nasl. OSP.

V zmysle § 52 zákona č. 71/1967 Zb. rozhodnutie, proti ktorému sa nemožno odvolať, je právoplatné a vykonateľné oznámením účastníkovi konania.

* * *

Toto rozhodnutie sa vydáva v troch rovnopisoch:

1x účastník konania: P e r f e c t s akciová spoločnosť
2x Rada pre vysielanie a retransmisiu

Prof. Miloš Mistrík
predseda Rady
pre vysielanie a retransmisiu